

Historia Starego Cmentarza

Założony został w 1782 r. i był jedną z pierwszych w Polsce nekropolii położonych z dala od kościoła, poza obrębem miasta. Najstarszy z zachowanych nagrobków pochodzi z 1842 r. W 1832 r. zaczęto stawiać murowane ogrodzenie cmentarza. Otoczono go głębokim na 2 metry rowem, który zasypano pod koniec XIX w., gdy potrzebowano miejsca na pochówki dla samobójców. W latach zaborów Cmentarz był jedynym legalnym miejscem polskich manifestacji patriotycznych. Stary Cmentarz próbowano zlikwidować kilkakrotnie, między innymi w 1820 r. (zaborcy pruscy), w latach II wojny światowej (hitlerowcy), oraz w 1962 r. (komuniści). W latach 1989-1990 zabezpieczono bramy, część murów i nagrobków oraz kapliczek. Wśród nagrobków można znaleźć formy klasyczne, neoromantyczne, secesyjne, kubiczne. Z około 2800 pochowanych od początku istnienia cmentarza udało się zidentyfikować dotychczas ok. 1250.

WYBITNE POSTACIE POCHOWANE NA CMĘTARZU

WOJSKOWI:

Powstanie Listopadowe 1830/31:

1. Józef Brońkański
2. Franciszek Kutzner

Wiosna Ludów 1848/49:

3. Franciszek Kobyliński

Powstanie Styczniowe:

4. Ignacy Maciejewski
5. Józef Kajzer
6. ks. Augustyn Szamarzewski

I wojna światowa:

7. dr Marian Poleski (Legiony Polskie)
8. Walenty Górski (Armia gen. Józefa Hallera)

II wojna światowa:

9. Wincenty Julian Broniów-Orliński (Armia Krajowa, Powstanie Warszawskie)

NAUCZYCIELE:

10. Anastazy Cywiński (I LO)
11. Władysław Skowroński (I LO)

12. ks. Wincenty Głębocki (I LO i II LO)

13. Maria Bojarska (II LO)

14. Zofia Czarczyńska (II LO)

DUCHOWNI:

15. ks. Jan Kompała

16. rodzina Dalborów (rodzice Prymasa Polski)

PISARZ:

17. Gustaw Bojanowski

SPORTOWIEC:

18. Stanisław Woźniak

19. ŚCIANA PAMIĘCI:

- Wawrzyniec Colomb (działacz społeczny),

- Ferdynand Marten (nauczyciel),

- Antoni Bronikowski (nauczyciel),

- Witold Leitgeber (księgarz),

- Michał Moczyński (lekarz),

- Rodzina Furmanków (fotografowie)

Projekt

"Stary Cmentarz w Ostrowie Wielkopolskim - śladami wybitnych ostrowian" realizowany był w roku szkolnym 2012/2013 przez uczniów II Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Reymonta w Ostrowie Wielkopolskim pod kierunkiem nauczyciela historii i wiedzy o społeczeństwie Jarosława Biernaczyka

Patronat Honorowy:

Paweł Rajski

Starosta Ostrowski

Publikacja wydana została w ramach programu "Młody Obywatel", prowadzonego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie, przy współpracy Biblioteki Publicznej im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

im. Władysława Reymonta
w Ostrowie Wielkopolskim

-CEO-
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. STEFANA ROWIŃSKIEGO
W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM
zaczynamy od czytania

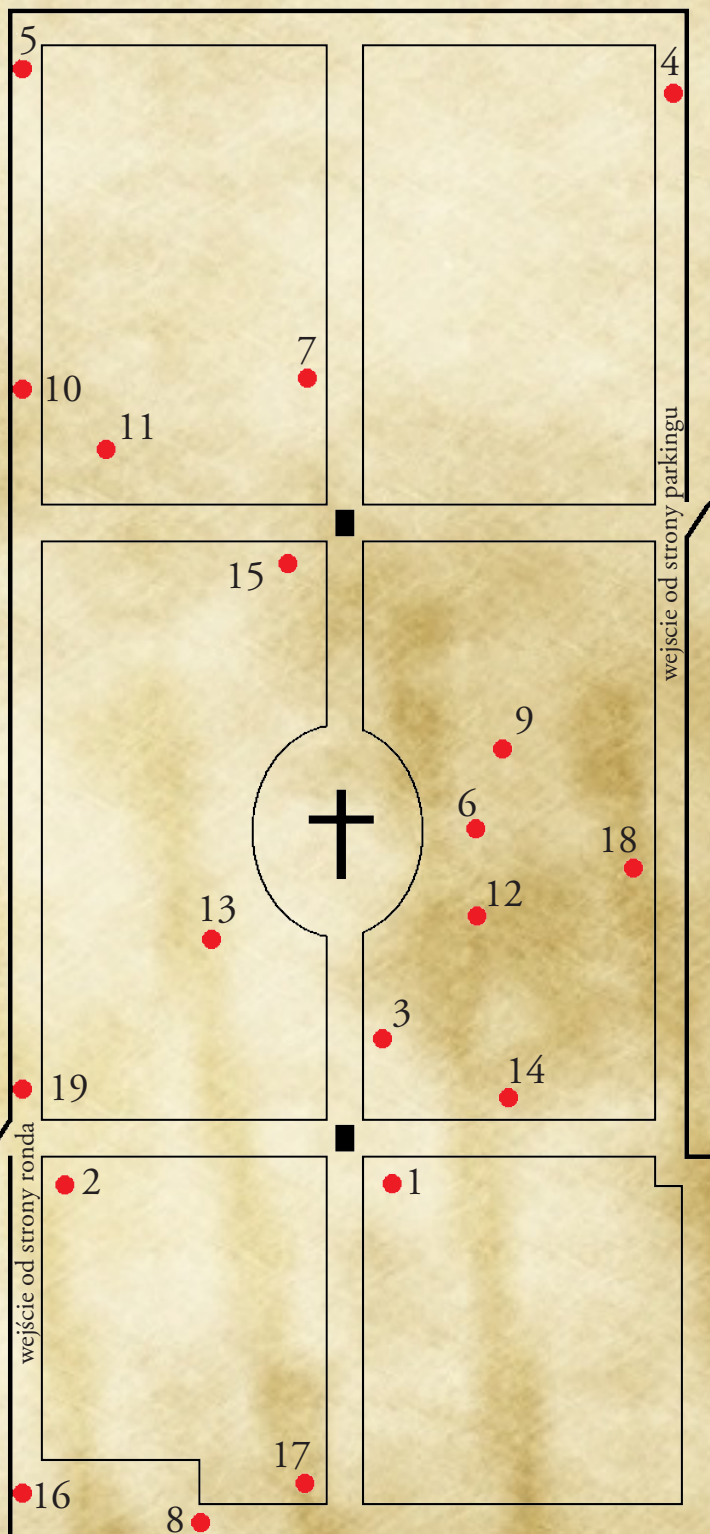
www.biblioteka-ostrow.pl

"Stary Cmentarz w Ostrowie Wielkopolskim - śladami wybitnych ostrowian"

ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNA

15 **Ks. Jan Kompała** (1776-1844),
założyciel i patron I LO w Ostrowie
Wielkopolskim.

Maria Bojarska (1901-
1993), dyrektor Gimnazjum
i Liceum Żeńskiego w
Ostrowie (obecnie II LO).
Kurator tajnego nauczania
podczas II wojny światowej.

13

6 **Ks. Augustyn Szamarzewski** (1832-
1891), działacz społeczny i gospodar-
czy, twórca polskich spółek zarobkow-
ych w Wielkopolsce w dobie zaborów,
aktywny w Powstaniu Styczniowym.

Ks. Wincenty Głębocki (1858-1903),
zasłużony prefekt gimnazjum męskiego
i szkoły żeńskiej w Ostrowie Wielkopol-
skim w okresie zaborów.

12

14

Zofia Czarczyńska (1927-
2010), absolwentka II LO
w Ostrowie Wielkopolskim.
Nauczyciel matematyki w I
i II LO. Dokumentalistka
historii II LO w Ostrowie
Wielkopolskim.

5 **Józef Kajzer** (1843-1933),
powstaniec styczniowy, przez
dziesiątki lat przechowywał
sztandar powstańczy.

Walenty Górski (1888-1956),
uczestnik I wojny światowej,
żołnierz Wojska Polskiego,
weteran wojny polsko- bolsze-
wickiej, hallerczyk.

8

9 **Wincenty Julian Broniów-
Orliński** (1913-2006), prawnik,
żołnierz AK, uczestnik Powstania
Warszawskiego, działacz emi-
gracyjny, Honorowy Obywatel
Ostrowa Wielkopolskiego.

Józef Brońkański (1810-
1884), żołnierz Powstania
Listopadowego.

1

3

Franciszek Kobylński
(1824-1910), uczestnik
Wiosny Ludów.